

Arbetsmarknadsdepartementet

Rådets möte med sysselsättnings- och socialministrarna den 15 mars 2018

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Framtiden för det sociala Europa post 2020

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Riktlinjedebatt

Dokument:

6326/18 SOC 59 EMPL 40 ECOFIN 131 + ADD 1

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson

Förslagets innehåll:

Det bulgariska ordförandeskapet avser vid rådsmötet att föra en riktlinjedebatt om framtiden för det sociala Europa efter 2020. I diskussionsunderlaget konstateras att flera aktuella frågor har koppling till varandra. Det gäller bl.a. genomförandet av den europeiska pelaren för

sociala rättigheter som undertecknades i november 2017, kommissionens förslag till en ny flerårig budgetram för perioden efter år 2020 som väntas presenteras i maj, Europa 2020-strategin som löper ut och kommissionens presenterade diskussionsunderlag om framtiden för EU:s sociala dimension som ska uppmuntra till breda diskussioner. Därutöver löper mandatperioden för både nuvarande kommissionen och Europaparlamentet ut år 2019.

Ordförande i rådet lyfter fram EPSCO-rådets roll när det gäller att bidra till att ge politisk vägledning inför utformningen av det framtida sociala Europa efter år 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att EU:s sociala dimension bör bidra till hållbar tillväxt och högre välbefinnande genom bl.a. väl fungerande arbetsmarknader med goda och rättvisa arbetsvillkor, en god arbetsmiljö och ett starkt samarbete mellan självständiga och oberoende parter på arbetsmarknaden. Ett Europa för jobb och inkluderande tillväxt bygger enligt regeringen på samverkan mellan tillväxt, konkurrenskraft och sociala framsteg. Människors lika värde och rätt till likabehandling oavsett t.ex. kön eller etnisk tillhörighet är grundläggande värden som bör lyftas fram i den fortsatta diskussionen om Europas sociala dimension.

En utgångspunkt för regeringen i diskussionerna om EU:s sociala dimension är vidare att den inre marknaden och fria rörligheten värnas samt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna, nationella system avseende arbetsmarknad (inklusive arbetsmarknadens parter autonomi), sociala frågor och på skatte- och utbildningsområdet samt principerna om subsidiaritet och proportionalitet respekteras.

I detta sammanhang är utformningen av instrument på det sociala området central. När det gäller Europeiska socialfonden, som ingår i sammanhållningspolitiken, bör den utformas för att bland annat kunna möta utmaningar såsom integration av nyanlända och ökad övergång till arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden. Instrument på det sociala området bör vidare ge medlemsstaterna förutsättningar att genomföra principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Det gäller till exempel social dialog, omställning, likabehandling av minoriteter, jämställdhet och ökat arbetskraftsdeltagande bland kvinnor.

Regeringen anser att nästa fleråriga budgetram behöver minska med lika mycket som Storbritanniens bidrag. Regeringen vill se en modern budget med omprioriteringar till fördel för gemensamma åtgärder som säkerhet, migration, konkurrenskraft, forskning och klimatomställning. Detta ska ske genom minskade anslag för jordbruksstöd och strukturfonder.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Diskussionspunkten har inte behandlats i riksdagen tidigare.

4. Den europeiska planeringsterminen 2018

a) Prioriterade åtgärder på områdena för sysselsättnings- och socialpolitik: politisk vägledning för 2018

i) Gemensam sysselsättningsrapport

ii) Slutsatser om den årliga tillväxtöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten för 2018

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt (antagande av rådsslutsatser samt av den gemensamma sysselsättningsrapporten)

Dokument:

6427/18 LIMITE SOC 94 EMPL 73 ECOFIN 165 EDUC 76

6255/18 SOC 55 EMPL 38 ECOFIN 126 EDUC 38

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson

Annika Strandhäll

Förslagets innehåll:

EPSCO-rådets bidrag till Europeiska rådet i mars är en årligt återkommande punkt på rådsdagordningen. Europeiska rådet ska varje år anta slutsatser på grundval av en gemensam rapport från rådet och kommissionen.

Utkastet till rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten och sysselsättningsrapporten innehåller politisk vägledning inför medlemsstaternas fortsatta arbete med genomförandet av sysselsättnings- och socialpolitiken inom ramen för Europa 2020-strategin.

Utkastet tar avstamp i det förbättrade sysselsättnings- och sociala läget i unionen, som också beskrivs i utkastet till gemensam sysselsättningsrapport. Även om utmaningar består, såsom hög långtidsarbetslöshet och hög ungdomsarbetslöshet, så kan Europa 2020-strategins mål om 75 procents sysselsättningsgrad till 2020 vara nåbart. På det sociala området förbättras läget, men andelen individer i risk för fattigdom eller social exkludering är trots det fortsatt hög och EU är långt ifrån att nå Europa 2020-målet att minska antalet människor i fattigdom eller social exkludering med 20 miljoner.

Mot den bakgrunden välkomnas i utkastet till rådsslutsatser kontinuitet avseende prioriteringar i den årliga tillväxtöversikten för 2018. Områden som lyfts fram i utkastet är bland annat behovet av arbetstillfällen med hög kvalitet, snabbare modernisering av sociala trygghetssystem med tanke på nya sätt att organisera arbetet, arbetsmarknadspolitiska insatser kombinerade med socialt skydd för de grupper som står längst ifrån arbetsmarknaden, sociala investeringar för att möjliggöra för alla individer att delta i samhället och på arbetsmarknaden samt pensionsreformer och modernisering av arbetsmiljön i ljuset av en åldrande befolkning. Vikten av en effektiv social dialog för att öka ägarskapet av reformer lyfts också fram.

Medlemsstaterna uppmanas bland annat att beakta prioriteringarna i den årliga tillväxtöversikten och den gemensamma sysselsättningsrapporten, inklusive de som följer av den europeiska pelaren för sociala rättigheter i sina nationella reformprogram inom ramen för den europeiska terminen.

Sysselsättningskommittén och Kommittén för socialt skydd uppmanas att arbeta tillsammans med kommissionen för att genomföra pelaren för sociala rättigheter inom ett ramverk på längre sikt på EU-nivå. Kommittéerna

uppmannas också att fortsätta sitt arbete med multilateral och tematisk granskning i syfte att ge rådet en kunskapsbas samt att arbeta nära andra berörda kommittéer och grupper samt tillsammans med arbetsmarknadens parter på EU-nivå.

Årets utkast till gemensam sysselsättningsrapport presenterades den 22 november 2017 och beskriver den sociala utvecklingen och sysselsättningsutvecklingen i unionen samt presenterar på ett övergripande plan reformer som medlemsstaterna har genomfört det senaste året.

I årets utkast till rapport har den befintliga sociala resultattavlan ersatts med en resultattavla i syfte att följa upp medlemsstaternas utfall i förhållande till principer i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Därutöver redogörs för det arbete som har inletts inom rådet för att, genom pilotprojekt, ta fram riktmärkning (benchmarking) på olika områden såsom arbetslöshetsersättning och aktiv arbetsmarknadspolitik samt minimiinkomster. Resultatet av riktmärkningen ska bidra till analysen i sysselsättningsrapporten.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen kan på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår för den ekonomiska politiken de kommande 12 månaderna i den årliga tillväxtöversikten för 2018. Ökade investeringar, genomförandet av strukturreformer och en ansvarsfull finanspolitik är av avgörande betydelse för att säkerställa återhämtningen i Europas ekonomier. Regeringen välkomnar att sociala frågor och sysselsättningsfrågor ges en framträdande plats i tillväxtöversikten.

Ett Europa för jobb och inkluderande tillväxt bygger enligt regeringen på samverkan mellan ekonomisk tillväxt, internationell konkurrenskraft och sociala framsteg. Samtidigt är det viktigt att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna rörande den ekonomiska politiken (inklusive på skatteområdet), sysselsättningspolitiken och sociala frågor även fortsättningsvis respekteras.

Sverige har i behandlingen av rådsslutsatserna, fått gott gehör för ståndpunkter om vikten av att öka kvinnors arbetskraftsdeltagande och de strukturreformer som behövs för att möjliggöra det. Eftersom Sverige har verkat för att pelaren för sociala rättigheter på EU-nivå främst ska följas upp

inom den europeiska terminens processer för sysselsättnings- och socialpolitik ser regeringen också positivt på budskapen om pelaren för sociala rättigheter i utkastet till rådsslutsatser.

Enighet har ännu inte uppnåtts om utkastet till rådsslutsatser eftersom en medlemsstat inte kan ställa sig bakom formuleringarna om den sociala resultattavlan i dessa. Regeringen föreslår mot den bakgrunden att Sverige ställer sig bakom ett antagande av nu liggande utkast, men också att Sverige, vid behov, visar flexibilitet i syfte att kunna nå en överenskommelse om rådsslutsatserna. Regeringen föreslår vidare att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom ett antagande av den gemensamma sysselsättningsrapporten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Sr Ylva Johansson överlade med Arbetsmarknadsutskottet om utkastet till rådsslutsatser om den årliga tillväxtöversikten den 23 januari 2018. Ss Therese Svanström Andersson informerade Socialförsäkringsutskottet den 18 januari och ss Madeleine Harby-Samuelsson Socialutskottet den 6 februari.

Faktapromemoria: 2017/18:FPM47 Kommissionens årliga tillväxtöversikt 2018

b) Landsrapporter 2018

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Informationspunkt

Dokument:

Kompletteras.

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson

Förslagets innehåll:

Inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2018 väntas kommissionen den 7 mars publicera så kallade landrapporter för EU:s medlemsländer, vilka utgör den analytiska grunden för de förslag till landsspecifika rekommendationerna som kommissionen väntas publicera senare i vår.

Vid EPSCO-rådets möte väntas kommissionen presentera årets landrapporter.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Inte aktuellt

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Årets landrapporter har inte behandlats i riksdagen tidigare. Landrapporterna kommer även att presenteras på Ekofin den 13 mars.

Fortsatt behandling av ärendet:

Ingen vidare behandling av landrapporterna förutses.

5. Att investera i ungdomssysselsättning: genomförande av ungdomsgarantin

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Besluts punkt (godkännande av Sysselsättningskommitténs huvudbudskap)

Dokumentbeteckning:

6149/18 SOC 49 EMPL 33 ECOFIN 103 EDUC 33 JEUN 12 + ADD 1–29

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson

Förslagets innehåll:

I december 2017 slutförde Sysselsättningskommittén sin fjärde granskning av medlemsländernas genomförande av ungdomsgarantin. Uppföljningen visade avsevärda förbättringar sedan förra uppföljningen 2015.

I granskningen identifierades en förändring i inställningen hos ett flertal medlemsländer mot ett ökat fokus på kompetenshöjande insatser och på unga som är missgynnade. De flesta medlemsländer har utvecklat nya former av partnerskap, vilket numera är centralt i genomförandet av ungdomsgarantin och är något medlemsländerna bör bygga vidare på. Medlemsländerna lyfter särskilt fram behovet av effektivt samarbete mellan Arbetsförmedling och utbildningssystemen.

Utmaningar som kvarstår i många medlemsländer är att erbjuda uppsökande verksamhet för unga som varken arbetar eller studerar samt att klara av att leverera ett kvalitativt erbjudande om sysselsättning, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik inom fyra månader.

Insamlade data visar positiva resultat. Nära hälften av de unga personerna är fortfarande i jobb eller utbildning sex månader efter att de lämnat ungdomsgarantin och resultaten kvarstår över tid. Arbetet med kvalitén och relevansen i erbjudandena behöver fortsätta, bland annat genom att säkerställa att erbjudanden är anpassade till arbetsmarknader i förändring och är bättre anpassade för ungdomars specifika behov.

I de flesta medlemsländer är en välgrundad vetenskaplig metod på plats för insamling och sammanställning av ungdomsgarantidata. Trots de framsteg som uppnåtts kvarstår en del utmaningar avseende färdigställandet av data, särskilt relaterad till var unga som lämnar ungdomsgarantin tar vägen.

Förslag till svensk standpunkt:

Regeringen ser positivt på det fortsatta arbetet med att genomföra ungdomsgarantin i syfte att bekämpa ungdomsarbetslösheten i EU:s medlemsländer.

Regeringen föreslår att Sverige vid rådsmötet ställer sig bakom ett godkännande av Sysselsättningskommitténs huvudbudskap.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Ärendet har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Sysselsättningskommittén har inom den europeiska planeringsterminen till uppgift att följa upp genomförandet av rådets rekommendation om att inrätta en ungdomsgaranti.

Faktapromemoria:

Rekommendation om inrättande av en ungdomsgaranti 2012/13:FPM42.

**6. Rekommendation om en europeisk ram för ändamålsenliga
lärlingsutbildningar av god kvalitet (Kommissionens förslag till rättslig
grund: artiklarna 153, 166 och 292 i EUF-fördraget)**

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Beslutspunkt

Dokument:

6348/18 LIMITE SOC 60 EMPL 41 ECOFIN 132 EDUC 44 JEUN 21

Ansvarigt statsråd:

Anna Ekström

Förslagets innehåll:

Det övergripande målet för rekommendationen är att bidra till lärlingars anställningsbarhet och personliga utveckling samt till en högutbildad och kvalificerad arbetskraft som motsvarar arbetsmarknadens behov. Det specifika målet är att tillhandahålla ett sammanhängande ramverk för lärlingsutbildningar som grundas på en gemensam förståelse av vad som

definierar kvalitet och ändamålsenlighet, med beaktande av medlemsstaternas mångfald av system för yrkesutbildning.

Rekommendationen innehåller ett antal kriterier som rör lärandet på arbetsplatsen och lärlingarnas arbetsförhållanden. Det ska t.ex. finnas skriftliga avtal innan lärlingsutbildningen inleds där rättigheter och skyldigheter hos avtalsparterna definieras. Handledarna ska vara väl rustade för att ta emot lärlingarna och vilken omfattning det arbetsplatsförlagda lärandet ska ha. Lön eller ersättning bör utgå i enlighet med nationell praxis eller genom kollektivavtal där sådana finns. Det finns också kriterier på systemnivå t.ex. att arbetsmarknadens parter ska involveras i utbildningens utformning och att stöd bör ges till arbetsgivare för att lärlingsutbildning ska kunna komma till stånd.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Lärlingsutbildning av god kvalitet kan bidra till stärkt sysselsättning och att fler kan nå sin fulla potential på arbetsmarknaden. Rekommendationen kan bl.a. bidra till en gemensam ram för rättigheter och skyldigheter men det är viktigt att den utformas så att mångfalden i de olika ländernas lärlingsutbildning beaktas och är inkluderande till sin karaktär. Regeringen ser därför positivt på att definitionen av lärlingsutbildning i rekommendationen är utformad så att det svenska systemet för lärlingsutbildning omfattas. Regeringen anser därför att Sverige vid rådmötet kan ställa sig bakom ett antagande av rekommendationen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggningar med Utbildningsutskottet skedde den 27 februari. Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden.

7. Att undanröja det könsmässiga lönegapet: bidra till att uppnå målen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Riktlinjedebatt

Dokument:

6423/18 SOC 92 EMPL 71 GENDER 6 ANTIDISCRIM 4

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson

Förslagets innehåll:

Rådet förväntas föra en diskussion om löneskillnaderna mellan kvinnor och män som ett bidrag till målsättningen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter att kvinnor och män har rätt till lika lön för likvärdigt arbete.

Kommissionen presenterade den 20 november 2017 ett meddelande om EU:s handlingsplan 2018–2019 om att åtgärda löneklyftan mellan kvinnor och män.

Ordförande i rådet har tagit initiativ till en diskussion om löneskillnaderna mellan kvinnor och män. I ett bakgrundsunderlag inför diskussionen skriver ordföranden att kvinnor tenderar att vara överrepresenterade inom vissa sektorer med sämre betalt samt vara underrepresenterade på högre nivåer i organisationer och företag. Vidare är det ett nödvändigt första steg att göra löneskillnaden mellan könen synlig för att arbetstagare, arbetsgivare och arbetsmarknadens parter ska kunna åtgärda situationen. Frågor som ställs till ministrarna behandlar segregation på arbetsmarknaden och lönetransparens.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Att minska löneskillnader mellan kvinnor och män är en högt prioriterad fråga och också en viktig fråga att diskutera och sätta fokus på mellan medlemsstaterna.

Den svenska arbetsmarknaden är stark i en internationell jämförelse. Sysselsättningsgraden och arbetskraftsdeltagandet är högst i EU. En förklaring till detta är den höga sysselsättningsgraden bland kvinnor i Sverige. Det är en utveckling vi gärna ser inom hela EU. Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina liv. Det uppnås bl.a. genom reformer som underlättar för kvinnor och män att delta på arbetsmarknaden. Sysselsättningen bland utrikesfödda behöver fortsätta att öka, särskilt bland

kvinnor. Det handlar bl.a. om insatser för att öka kvinnors företagande och motiverande insatser.

Löneskillnaderna mellan kvinnor och män måste också fortsätta minska. Osakliga löneskillnader ska inte förekomma. Den könssegregerade arbetsmarknaden påverkar inkomsterna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Diskussionspunkten har inte behandlats tidigare i EU-nämnden.

Övriga frågor

a) (ev.) Paketet om social rättvisa

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Kommissionen väntas informera om innehållet i det s.k. paketet om social rättvisa (*Social fairness package*) som preliminärt presenteras den 13 mars 2018.

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson och Annika Strandhäll

Förslagets innehåll:

1. Kommissionen aviserade i sitt arbetsprogram för 2018 ett paket om social rättvisa (*Social fairness package*). Det förväntas presenteras i mars och innehålla förslag om:
2. Europeisk arbetsmarknadsmyndighet (European Labour Authority), Europeiskt socialförsäkringsnummer
3. Socialt skydd för atypiska egenföretagare, eller socialt skydd för alla som det också har benämnts.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Sr Johansson överlade om aviserat förslag om en ny europeisk arbetsmarknadsmyndighet i arbetsmarknadsutskottet 21 november 2017 och ss Svanström informerade om det aviserade paketet om social rättvisa i socialförsäkringsutskottet 18 januari 2018.

b) Socialt trepartstoppmöte

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson

Förslagets innehåll:

EPSCO-rådets ordförande och kommissionen väntas informera om det så kallade sociala trepartstoppmötet då företrädare för arbetsmarknadens parter, ordförandeskapstrojkan och kommissionen möts inför Europeiska rådets möte i mars.

c) Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd: arbetsprogram 2018

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Information

Ansvarigt statsråd:

Ylva Johansson respektive Annika Strandhäll

Förslagets innehåll:

På EPSCO-rådet väntas i sedvanlig ordning ordförandena för sysselsättningskommittén (EMCO) respektive kommittén för socialt skydd

(KST) att i korthet redogöra för kommittéernas respektive arbetsprogram. Arbetsprogrammen redogör på ett övergripande plan för vad kommittéerna – som bistår EPSCO-rådet på sina respektive kompetensområden – kommer prioritera under året. Fokus ligger liksom tidigare år på att stödja rådet i de olika stegen kopplade till den europeiska planeringsterminen och Europa 2020-strategin.